

Sygn. akt XI GC 140/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 12 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Wójcik-Wojnowska

Protokolant: Karolina Mateja

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2016 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa D. Z.

przeciwko D. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego D. S. na rzecz powoda D. Z. kwotę 174,97 zł (sto siedemdziesiąt cztery złote dziewięćdziesiąt siedem groszy) z ustawowymi odsetkami (od dnia 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie) liczonymi od dnia 26 października 2014 r. do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. oddala wniosek powoda o zasądzenie kosztów procesu.

Sygn. akt XI GC 140/16

Sprawa rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 stycznia 2016 r. powód D. Z. wniósł o zasądzenie od pozwanego D. S. kwoty 3365,06 zł z ustawowymi odsetkami od wskazanych w pozwie kwot i dat, wskazując, że sprzedał pozwanemu towary ujęte w trzech fakturach (na kwoty 1297 zł, 1099,74 zł i 174,97 zł), pozwany zaś nie zapłacił ceny. Nadto na dochodzoną kwotę składa się kwota 793,35 zł – koszt odzyskiwania należności na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Na rozprawie pozwany wniósł o oddalenie powództwa, wskazując, że nie kupił towarów z faktury nr (...), a ponadto należności przedawniły się. Powód nie dochodził ich wcześniej, bo sprzedał pozwanemu niewłaściwy piec, narażając go tym samym na szkodę. Ponadto powód niewłaściwie zaliczał dokonywane przez pozwanego wpłaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony są przedsiębiorcami.

Niesporne

Pozwany kupił od powoda towary: w dniu 23.08.2013 r. za kwotę 1399,74 zł, płatną do 30.08.2013 r. i w dniu 18.10.2014 r. za kwotę 174,97 zł, płatną do 25.10.2014 r., podpisując wystawione z tego tytułu faktury.

Dowód: faktury k. 9,10

Powód w dniu 30.11.2012 r. wystawił pozwanemu fakturę na kwotę 2363 zł, płatną do 14.12.2012 r. Pozwany nie podpisał faktury.

Dowód: faktura k. 7,8

W dniu 28.10.2015 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2571,71 zł.

Dowód: wezwanie k. 11

Powód wystawił 4 dokumenty KP, stwierdzające wpłatę przez pozwanego kwot 300, 200, 200 i 200 zł – wpłaty po 200 zł na poczet faktury (...).

Dowód: dokumenty KP k. 12-15

W dniu 30.11.2015 r. (...) spółka z o. o. we W. wystawiła powodowi fakturę na kwotę 793,35 zł tytułem wynagrodzenia z umowy na usługę prawną zgodnie z umową współpracy i tytułem opłat pocztowych zgodnie z tą samą umową.

Dowód: faktura k. 16

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione w bardzo niewielkim zakresie.

Powód w niniejszej sprawie dochodził od pozwanego roszczenia wynikającego z zawartych przez strony umów sprzedaży, o treści wskazanej w załączonych do pozwu 3 fakturach VAT.

Przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę (art. 535 k.c.).

Art. 6 k.c. stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie zaś z art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Stosownie do art. 229 i 230 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane przez stronę przeciwną oraz te fakty, co do których strona przeciwna nie wypowiedziała się i – mając na uwadze wyniki całej sprawy – można je uznać za przyznane. Pozwany zaprzeczył zawarciu umowy, opisanej fakturą nr (...). Na fakturze tej nie widnieje podpis pozwanego (jak na pozostałych dwóch fakturach, co do których pozwany przyznał zawarcie umów). Wobec tego faktura ta jest dokumentem prywatnym, dowodzącym jedynie, że powód złożył zawarte w niej oświadczenie (art. 245 k.p.c.) Oświadczenie wystawcy dokumentu nie jest zaś dowodem istnienia faktów objętych tym oświadczeniem. Dowodem na zawarcie tej umowy nie mogą być pokwitowania, stwierdzające, że pozwany wpłacał na tę fakturę trzykrotnie kwoty po 200 zł. Także bowiem te dokumenty pochodzą wyłącznie od powoda, a pozwany zakwestionował prawidłowość wskazanych rozliczeń. Jednocześnie brak jest podstaw do przyjęcia, że pokwitowania te były pozwanemu wręczane przy wpłatach, co nie pozwana przyjął, że pozwany zawarł transakcję opisaną fakturą (...). Ponieważ innych dowodów na zawarcie tej umowy nie przedstawiono, roszczenie w tym zakresie (co do kwoty 1297 zł) podlega oddaleniu. Nadto należność ta jest przedawniona.

Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. W myśl art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Przez wymagalność roszczenia należy rozumieć stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Przepisem szczególnym, o jakim mowa w art. 118 k.c., wyłączającym stosowanie trzyletniego przedawnienia, jest - w stosunku do roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - art. 554 k.c. przewidujący krótszy niż trzyletni termin przedawnienia. Zgodnie z treścią art. 554 k.c. roszczenia z

tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy, roszczenia rzemieślników z takiego tytułu oraz roszczenia prowadzących gospodarstwa rolne z tytułu sprzedaży płodów rolnych i leśnych przedawniają się z upływem lat dwóch. Powód sam stwierdził w pozwie, że sprzedaży dokonał w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, potwierdza to zakres działalności gospodarczej powoda wynikający z (...) oraz wskazana na fakturze nazwa przedsiębiorstwa powoda. Oznacza to, że termin przedawnienia wynosi w niniejszej sprawie 2 lata. Skoro termin płatności faktury (...) oznaczono na 14.12.2012 r., to przedawnienie zakończyło swój bieg 14.12.2014 r., pozw zaś wniesiono 11 stycznia 2016 r.

Podobnie rzecz ma się z drugą z faktur, na kwotę 1399,74 zł (co do której pozwany potwierdził zawarcie umowy) W tym wypadku termin płatności to 30.08.2013 r., zatem przedawnienie upłynęło 30.08.2015 r., również przed wniesieniem pozwu.

Nie jest przedawniona należność z ostatniej faktury – na kwotę 174,97 zł, w tym wypadku termin płatności przypadał 25.10.2014 r. i dwuletni termin przedawnienia nie upłynął do daty wniesienia pozwu. Tylko w tym zakresie powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Nie jest zasadne żądanie kwoty 793,35 zł – kosztu odzyskiwania należności.

Roszczenie powoda w tym zakresie zostało oparte na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013 r. w brzmieniu sprzed zmiany dokonanej z dniem 1 stycznia 2016 r. Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, bez wezwania, przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne. W przypadku gdy koszty odzyskiwania należności poniesione z tytułu opóźnień w zapłacie w transakcji handlowej przekroczą kwotę, o której mowa w ust. 1, wierzycielowi przysługuje zwrot tych kosztów, w tym kosztów postępowania sądowego, pomniejszych o tę kwotę.

W pierwszej kolejności trzeba zauważyć, że powód na dowód poniesienia kosztów przedstawił wyłącznie fakturę VAT, wystawioną przez osobę trzecią. Z faktury tej nie wynika, za co dokładnie została wystawiona – wspomniano w niej ogólnie o wynagrodzeniu z tytułu umowy na usługę prawną zgodnie z umową o współpracy. Sądowi nie przedstawiono ani umowy o współpracy, ani dalszych dowodów na to, że owa „usługa prawna” dotyczyła odzyskiwania należności, i to właśnie od pozwanego. Ogólnikowość faktury nie pozwala wykluczyć, że jest to ogólne wynagrodzenie za obsługę prawną. Zatem poniesienie kosztów wskazanych w fakturze w związku z zaległościami płatniczymi pozwanego nie zostało wykazane. Niezależnie od powyższego należy wskazać na niewspółmierność kwoty wskazanej na fakturze do wartości niezapłaconego i nieprzedawnionego świadczenia. Po zmianie, dokonanej w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych od dnia 1 stycznia 2016 r., art. 10 ust. 2 ustawy brzmi: Oprócz kwoty, o której mowa w ust. 1, wierzycielowi przysługuje również zwrot, w uzasadnionej wysokości, poniesionych kosztów odzyskiwania należności przewyższających tę kwotę. Wprawdzie przepis nie miał takiego brzmienia w czasie, którego sprawa dotyczy, niemniej jednak sposób dokonanej zmiany legislacyjnej powinien rzutować na ocenę, czy przy żądaniu zwrotu kosztów windykacji nie dochodzi do nadużycia prawa (art. 5 k.c.). Jeśli zatem w niniejszej sprawie powód wykazał istnienie i wymagalność roszczenia zamykającego się kwotą 174,97 zł, to za drastycznie zawyżony należy uznać koszt odzyskiwania takiej należności, wynoszący niemal 800 zł.

Z powyższych względów powództwo uwzględniono wyłącznie co do kwoty 174,97 zł. Odsetki od tej kwoty należą się powodowi zgodnie z art. 481 k.c. od dnia następnego po terminie płatności faktury.

Ponieważ powód przegrał proces niemal w całości, jego wniosek o zwrot kosztów procesu podlegał oddaleniu (art. 98 k.p.c.).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)